

Anne Pillen (1963-2019), kunstenaars die de erfenis van Sonja Prins redde

Haar kunst moest een doel dienen. Dat was een dwarsverband leggen tussen kunst en het alledaagse leven, vaak dat van mensen met problemen.

de Volkskrant, door Peter de Waard 3 juni 2019, 20:26

Anne Pillen.

In een verzorgingshuis voor demente bejaarden, waar gangen zijn gecreëerd in een vierkant rond een binnentuin waardoor patiënten niet verdwalen, plakte ze oude vitrage aan de buitenkant van de ramen.

Het bracht het huiselijk gevoel van vroeger terug bij patiënten. Daarnaast bleek de schaduwwerking een positief effect te hebben op de stemming van de mensen. Anne Pillen maakte maatschappelijk betrokken kunst. ‘Het moest een boodschap hebben’, zegt haar echtgenoot Eric van Vliet.

Pillen was een multidisciplinair kunstenaar die pas op latere leeftijd bekend werd. Bij het project *De Pauw en de Pelikaan* liet ze een van de paters Franciscanen in een heteluchtballon over de abdij vliegen en maakte daar foto- en filmopnamen van voor een film over de Vlaamse schuur (schuilkerk) in Chaam. Maar ze zal vooral herinnerd worden als de vrouw die de afgelegen boshut van de dichter en verzetsstrijder Sonja Prins in Baarle-Nassau (1912-2009) conserveerde en voor toekomstige generaties veilig stelde.

Ze richtte onder de naam AnnAtopiA een stichting op die de boshut nu beheert en ter beschikking stelt aan kunstenaars – *artists in residence* – die hier inspiratie en rust kunnen vinden voor nieuw werk.

In januari 2017 werd bij Anne Pillen een hersentumor ontdekt. Ze zou nog drie maanden te leven hebben. Het werd tweeënhalf jaar. Zelf was ze heel filosofisch over haar ziekte. Ze vergeleek het met zevenblad, een onkruid dat zich niet laat uitroeien. Trek je het uit de tuin, dan woekert het ondergronds verder en schiet het plantje elders weer uit de grond. Ze overleed op 7 mei op 55-jarige leeftijd.

Bij het project *De Pauw en de Pelikaan* liet ze een van de paters Franciscanen in een heteluchtballon over de abdij vliegen en maakte daar foto- en filmopnamen van voor een film over de Vlaamse schuur (schuilkerk) in Chaam.

Haar talent als kunstenaar kwam deels van haar vader. Hij was leraar werktuigbouwkundig tekenen aan de Technische Hogeschool in Enschede. Ze groeide zelf op in Borne. Op de middelbare school werd al tegen haar gezegd dat ze naar de kunstacademie zou moeten gaan. Maar ze was daarvoor te veel idealiste. Ze besloot als vrijwilliger een jaar te gaan werken op 's Koonings Jaght bij Arnhem tussen mensen met een verstandelijke beperking.

Met haar partner Eric van Vliet – die ze al van kinds af aan kende – ging ze naar het westen van het land, waar ze neerstreken in Oosterhout. In Dordrecht kreeg ze een baan als activiteitenbegeleidster in een centrum voor gehandicapten. In 2002 besloot ze toch een avondopleiding te gaan doen aan de Kunstacademie St. Joost in Breda. Haar talent bleek snel.

Ze won als avondstudent de St. Joostpenning en de prijs van de gemeente Breda voor de meest talentvolle leerling van de academie. ‘Dwarsverbanden leggen tussen kunst en het alledaagse leven vind ik interessant. Ik wil mensen bereiken, voor wie kunst niet vanzelfsprekend is’, zei ze.

Nadat ze samen met haar man pleegzoon Wilco had geadopteerd, wilde ze voor hem zorgen en niet meer buitenshuis werken. Hierdoor kon ze ook meer tijd vrijmaken voor de kunst. In 2009 overleed Sonja Prins op 96-jarige leeftijd die zich sinds de jaren zeventig had teruggetrokken in Baarle-Nassau. Na haar dood wilde ze dat de boshut zou worden gebruikt voor kunstenaars. Maar er gebeurde niets mee, waardoor het huisje snel verviel.

‘Een bevriende kunstenaars in Chaam vertelde ons dat. We hebben toen contact opgenomen met Paul de Ridder van de Papieren Tijger, de uitgever van het werk van Sonja Prins, en zijn het eigenhandig gaan opknappen, te beginnen met een nieuw dak’, vertelt Eric van Vliet. Door haar ziekte werd het project uiteindelijk een race tegen de klok. Maar het is gelukt ‘haar cadeau aan de wereld’ voor haar dood te realiseren.